

Posudek na diplomovou práci

Lucie Beneschové

Antifeminismus v kontextu sexuálního obtěžování

Antifeminismus je nepochybně fenomén, skrze nějž se významně manifestuje nejen genderová kultura dané země, ale i její kultura v širším slova smyslu. Antifeminismus, jenž je od počátku devadesátých let artikulován v kontextu debat o sexuálním obtěžování, je zvláště hodný zkoumání, neboť se ukázal být zajímavým polem vymezování vůči zejména západní kultuře, přičemž v tomto vymezování dochází k protínání představ o specifické české identitě především v oblasti genderové a erotické kultury. Volba tématu a výzkumné otázky v této diplomové práci, která se zaměřuje na diskurzy porevolučních českých elit, je proto velmi vhodná a slibná. Pramenný materiál je pro výzkumnou otázku adekvátně sestaven, dobrou volbou je sledování dvou klíčových období, v nichž byly tyto debaty intenzivnější, a to začátku devadesátých let a potom debaty kolem přijetí zákona o sexuální obtěžování.

Při zpracovávání tohoto zadání se diplomandka potýkala s udržení vlastní linie tázání, od problematiky antifeminismu sklouzávala k pojednávání fenoménu sexuálního obtěžování jako takového. To se projevilo zejména ve struktuře teoretické části, v níž jednak co do rozsahu převažuje text zabývající se sexuálním obtěžováním, jeho právními úpravami a podobně, nad koncepty vztahujícími se k antifeminismu v různých kontextech; a jednak v pořadí kapitol, které měly problematikou antifeminismu v kontextu sexuálního obtěžování začít, aby mohly být dále představeny na jedné straně pozice odborníků k tomu jevu a na druhé straně nálezy odborníků, co se týče převažujících názorů české veřejnosti na tento jev. Tuto mnou navrhouvanou strukturu autorka neakceptovala a mohla by u obhajoby vysvětlit, proč volila tu, kterou v práci má. Z mého pohledu tím ovšem teoretická část dostala poněkud chaotický ráz. Nejsou také náležitě rozlišena teoretická východiska a jejich kontexty, k nimž dle mého názoru patří například právní úpravy. Jako pozitivní vidím nicméně snahu načíst k problematice solidní objem literatury, a kvalitu této části do jisté míry zachraňuje shrnutí tezí relevantních pro výzkumnou otázku, i když i zde by byla na místě jasnější logická konsistence.

Metoda a technika analýzy je představena standardně. Analýza rozhodně není odbytá a lze říci, že diplomandka identifikovala všechny základní dimenze zkoumaných debat a nadto zaznamenala celou řadu zajímavých detailů, nevyjímaje používání jazyka. Uvedené citace pak ukazují velké bohatství motivů a velký potenciál pro interpretaci. Výsledky analýzy uspořádala autorka do své vlastní struktury, systému, který by mohla u obhajoby také blíže objasnit.

Ač jsou její nálezy poměrně bohaté, nelze se ubránit přesvědčení, že by celá analýza i interpretace mohly jít ještě dál a hlouběji, že by závěry mohly být takřikajíc „povýšeny“ do teoretických tezí, které mají potenciál významně doplnit dosavadní poznatky. Mám za to, že by mohly být uspořádány více hierarchicky: například základní zjištění, že mluvčí v drtivé většině nerozlišují mezi obtěžováním a flirtem vede k celé sadě dalších myšlenkových větví. Různé kategorie jsou zde v jedné rovině a není jasné, zda jejich řazení je nahodilé, nebo má nějakou vnitřní logiku. Dobré jsou však návrhy možných centrálních kategorií ke konci práce, které ony klíčové jevy vypichují a slušně vysvětlují a jistě by si zasloužily být představeny i u obhajoby.

Odkazování vykazuje řadu chyb, například u statí ve sbornících. Jinak je práce po gramatické i stylistické stránce poměrně dobrá.

Závěr: byl zde nepochybně odveden kus poctivé práce, ale výsledek analýz má ještě své rezervy, s materiálem i již získaným „polotovarem“ by ještě bylo možné si víc analyticky i interpretačně „vyhrát“. Práci nicméně doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

PhDr. Hana Havelková, PhD.

Vedoucí diplomové práce

V Rožtokách 18. 6. 2017